

B. Jørgensen, Thue Christiansen, K. J. Mortensen, Poul Mortensen, Johan Nielsen, Tastesen, Svend Haugaard, Gunner Baunsgaard, Poul Dam, Sten Folke, Lembourn.

Den næste sag på dagsordenen var;
Første behandling af forslag til næringslov.
 (Lovforslag nr. 10. Fremsat 8/10 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Dorte Bennedsen (S):

Det foreliggende forslag til næringslov er i det store og hele udtryk for opfyldelsen af den løfteparagraf om afskaffelse af næringsbrev for handlende, håndværkere og industridrivende samt for speditorer og vognmænd, som under udvalgsbehandlingen blev indføjet i 1966-loven.

Jeg kan på mit partis vegne tilslutte mig, at næringsbrev afskaffes for disse kategorier, og samtidig vil jeg da godt takke ministeren for, at han har opgivet den tanke om en anmeldelsespligt, som også lå i 1966-loven. Jeg er ganske enig med ministeren i, at en sådan anmeldelsespligt til erhvervsregisteret er en unødvendig og dermed en overflødig administration, da erhvervsregisteret gennem sit samarbejde med en række andre offentlige registre automatisk vil komme i besiddelse af de samme oplysninger, som en anmeldelsespligt kunne give.

Ministeren nævnte i sin fremsættelsestale, at det foreliggende lovforslag har været til høring hos de interesserede erhvervs- og forbrugerorganisationer, der alle har givet deres tilslutning. Dette kan jeg bekræfte, hvad angår Forbrugerrådet, den organisation, jeg er knyttet til, men jeg må så føje til, at i hvert fald to af organisationerne til deres tilslutning føjede et meget stærkt ønske om, at man i lovforslaget medtog forbrugerkommissionens enstemmige forslag om at gennemføre et principielt forbud mod uanmodet henvendelse på bopæl. De problemer, som er forbundet med uanmodet dørsalg, har været drøftet i forskellig sammenhæng, bl. a. i hvert fald her i tinget ved anden behandling af den nugældende lov, ligesom der jo med baggrund i en rekommandation fra Nordisk Råd har været et nordisk udvalgsarbejde om fortrydelsesret ved uanmodet henvendelse på bopæl. På

basis af dette udvalgsarbejde har i øvrigt både Sverige og Norge indført fortrydelsesfrister, ligesom sådanne også findes i England og delvis i USA.

Forbrugerkommissionens lovudvalg er i sit arbejde som sagt kommet frem til den holdning, at uanmodet henvendelse ved bopæl helt bør forbydes, og at dette offentlige forbud bør følges op med en bestemmelse om, at aftaler indgået i strid hermed ikke er gyldige. Herved bortfalder jo spørgsmålet om fortrydelsesret, og som begrundelse for denne noget strengere kurs giver kommissionen netop, at det i den nordiske betænkning er fremhævet, at netop de grupper af forbrugere, der erfaringsmæssigt er mest udsat for udnyttelse som følge af usmagelige forretningsmetoder, også er de grupper, der i praksis har den ringeste mulighed for at kunne udnytte en fortrydelsesret.

Lovforslagets § 11 forbyder inden for visse grænser dørsalg, men dækker ikke en række af de områder, hvor det største misbrug finder sted. Det drejer sig om salg af bl. a. tjenesteydelseskontrakter, bøger, blade, forsikringer m. v. Jeg skal som et eksempel nævne de såkaldte abonnementskontrakter, som bl. a. forhandles af en række vagtselskaber, der fortrinsvis henvender sig til enlige mennesker og gennem overordentlig usmagelige metoder sælger dem kontrakter, der er uopsigelige i 5 eller 10 år.

Det har været nævnt, at problemet ikke er stort. Jeg kan nævne, at i den meget korte tid, det offentlige forbrugerklagenavn har eksisteret, har der allerede været indgivet 135 klager, og af de afgjorte er der kun to, som ikke er blevet afgjort til fordel for forbrugeren.

Jeg er klar over, at de ting, jeg nævner her, delvis falder uden for loven, og jeg vil derfor godt spørge ministeren, om han vil være velvilligt indstillet over for at søge at opfylde de her rejste ønsker enten ved at indarbejde et sådant generelt forbud i loven, selvfølgelig med de dispensationsmuligheder, som vil være naturlige bl. a. over for de i § 12 nævnte områder, eller eventuelt gennem anden form for lovgivning.

Jens Peter Jensen (V):

Med det foreliggende lovforslag indhenter denne lovgivning sig selv, og det har jo væ-

[Jens Peter Jensen.]

ret formålet, lige fra vi lavede næringsloven, at vi skulle afskaffe næringsbrevene.

Jeg kan på venstres vegne give tilslutning til lovforslaget, som det foreligger her, og jeg mener, at vi kan sende det direkte til anden behandling.

Så skal jeg lige slutte med den bemærkning, at der jo nok ikke er grund til at være så ængstelig for det indtægtstab, som magistraten i København og politikredsene vil få, fordi de mister 80 kr. pr. næringsbrev. Med mit kendskab til offentlig administrations omkostninger kan det næppe bære den arbejdsindsats, der knytter sig til det, så jeg tror faktisk, det bliver en gevinst også for disse myndigheder foruden den lettelse, det er for de private næringsdrivende.

Jeg anbefaler lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Nauerby (FP):

Det forslag til næringslov, vi her har til første behandling, er meget lig den allerede eksisterende næringslov fra 1966, kun med den ændring, at der nu ikke mere fra de lokale politimestre, i København fra magistraten, skal udstedes næringsbrev til en del af de virksomheder, der efter den nuværende lov skulle have næringsbrev.

Der er tre næringsvirksomhedsområder, nemlig auktionsholdere, vekselerere og ejendomshandlere, der stadig skal have næringsbrev, og dermed må jeg konstatere, at den administration, der hidtil har udstedt næringsbreve, ikke kan nedlægges. Det er muligt, vi kan få bekræftet, at det kan ændres, og det håber jeg på vi kan se på under det udvalgsarbejde, der kommer.

Begrundelsen for den ændring af næringsloven, der her er foreslået, er, at der i sidste samling blev oprettet et centralt erhvervsregister. Fremskridtspartiet havde ved denne lovs behandling visse betænkeligheder med hensyn til, at oprettelse af et yderligere register ikke ville betyde nedlæggelse af allerede eksisterende registre, bl. a. vedrørende næringsbrevsordningen. Vi må nu konstatere, at vore betænkeligheder var begrundede.

Fremskridtspartiet mener, at næringsloven er et levn fra gammel tid og må være overflødig, efter at virksomheder er blevet pligtige til at være registreret i momsregisteret.

Vi vil under udvalgsarbejdet medvirke til, at der sker den størst mulige forenkling af registreringspligten til gavn for de næringsdrivende og til størst mulig besparelse for administrationen.

Ingomar Petersen (RV):

På det radikale venstres vegne kan jeg udtale, at vi synes, det er et fornuftigt lovforslag. Det er en hårdt tiltrængt forenkling og rationalisering af det område, at vi nu slipper for næringsbrev for handlende, håndværkere og industridrivende, speditører og vogtmænd.

Fru Dorte Bennedsens bemærkninger om forbrugerkommissionen synes jeg vi nærmere skal drøfte under udvalgsarbejdet. Jeg vil da sige, at jeg ikke helt kan tilslutte mig hr. Jens Peter Jensens bemærkninger om, at vi kunne lade lovforslaget gå direkte til anden behandling; det er nok lidt lovlig let at komme hen over sagen.

Fra det radikale venstres side tilslutning til dette forslag.

Stetter (KF):

Da jeg fik lovforslaget i hånden, frygtede jeg, at der var tale om en ny reform. Det viste sig heldigvis ikke at være tilfældet. Den enkle realitet i forslaget er jo, at næringsbrevet afskaffes for visse erhvervsgrøner, og i modsætning til den socialdemokratiske ordfører finder vi, at det er hensigtsmæssigt at blive stående her.

Vi betragter forslaget som et fremskridt og som en naturlig rationalisering. Vi kan medvirke til at gennemføre forslaget.

Poul Dam (SF):

Noget af det vigtigste i dette lovforslag er jo, at vi får afskaffet nogle regler fra Frederik den Sjettes tid. Det er jo en trøst, at ånden fra Frederik den Sjettes tid stadig gennemsyrrer lovforslaget. Der er her tale om en temmelig fantasiløs automatrevision, hvorved næringsbrevene afskaffes, og det er naturligvis godt, for de har for længe overlevet sig selv. Og så synes man at have gennemarbejdet det hele ved hjælp af edb-anlæg.

Det kan være meget fornuftigt, og jeg har ikke noget særligt at indvende imod det. Men jeg vil dog gerne komme med et hjertesuk. Tænk, om man, hver gang man lavede

[Poul Dam.]

et nyt lovforslag, som var en revision af et gammelt, prøvede at overveje: er denne lov egentlig overhovedet nødvendig? Er disse forskellige regler overhovedet nødvendige i vore dage?

Man har en smuk paragraf om, hvem der har lov til at kalde sig håndværksmester inden for et eller andet fag, og det er altså, hvad der er blevet tilbage af lavstvangen og mesterprøven og alt det dér fra Frederik den Sjettes tid. Hvad skal det egentlig være godt for? Der ligger jo ingen garanti af nogen art i mesterbetegnelsen. Ganske uanset om en mester har den ene eller den anden uddannelse, er der jo ingen garanti for, at han laver ordentligt arbejde. Der er en tilsvarende regel om grosserertitlen, og naturligvis kan det være meget godt, at når man taler med en grosserer, så er han en grosserer og ikke leder af efterretningstjenesten, eller hvad ordet grosserer nu har været brugt til i tidens løb, men hvilken garanti ligger der i det? Hvad er meningen med det? Der er ikke nogen som helst grund til at opretholde en regel om, at bestemte titler skal være forbeholdt visse mennesker.

Og sådan er der så forfærdelig meget i det. Jeg synes, at vældig mange af disse paragraffer er inderlig overflødige i vore dage. Det, der er brug for, er en lovgivning på det område, som fru Dorte Bennedsen talte om, og hvor paragraffen her jo slet ikke omhandler en hel masse af de grupper, som virkelig udgør problemerne. Fru Dorte Bennedsen nævnedes dem, jeg ville ellers have gjort det. Det er henvendelser om abonnementskontrakter og om andre servicekontrakter, det er assurance, det er en lang række af den slags ting, som generer mennesker. Det drejer sig jo om privatlivets fred, og det drejer sig om et forsvar mod udbytning af folks uerfarenhed og måske deres svaghed over for en personlig pression.

Vi vil såmænd godt være med til at gennemføre det her lovforslag, men vi vil opfordre denne minister som alle andre ministre til, hver gang man reviderer love, at spekulere over: er det overhovedet nødvendigt at have de her paragraffer stående?

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti kan tilsige sin fulde støtte til det foreliggende lovforslag. Hoved-

punktet i det er jo kommet frem, afskaffelse af visse næringsbreve, og da det vil spare både tid og kræfter for administrationen, kan vi tilsige fuld støtte til det.

Vi hilser også med glæde, at der ikke skal være anmeldelsespligt. Det vil jo også bare være dobbeltadministration, da vi i forvejen har visse registre at trække på.

Fuglsang (DKP):

Da kommunisternes ordfører, hr. Kaj Hansen, er fraværende, skal jeg ganske kort på hans vegne sige, at vi er positive over for indholdet af lovforslaget. Jeg hører også til dem, der mener, at det vil være nødvendigt med en kort udvalgsbehandling.

Noget andet er, at spørgsmålet om de næringsdrivende og deres muligheder for at overleve jo ikke alene er et spørgsmål om love og paragraffer. Det vidner den triste udvikling, vi kan se rundt omkring i byer og stræder og gader netop inden for de områder, der er nævnt i denne lov, jo om. Men det er en helt anden sag.

Jeg kan støtte forslaget.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Jeg skal takke for den meget brede tilslutning til dette lovforslag og kun give et par enkelte svar på rejste spørgsmål.

Jeg kan tilslutte mig hr. Jens Peter Jensens vurdering af, at nok lider en enkelt kommune og staten et indtægtstab, men de fordele, der er knyttet til denne ændring for de erhvervsdrivende, og de fordele, der er knyttet til en indskrænkning i administrative aktiviteter, der ikke længere er nødvendige, vil langt overstige denne ene gene.

Jeg skal til hr. Nauerby sige, at når der er virksomhedsområder tilbage, auktionsholdernæring, vekselernæring og ejendoms-handlernæring, så beror det jo på, at der her stilles yderligere krav end de krav, der stilles til de andre næringer, hvorfor en undersøgelse af særlig karakter er nødvendig, og hvorfor man ikke har ment at kunne fjerne kravet for disse næringers vedkommende.

Jg synes også, jeg skylder at sige, da det lå lidt i hr. Nauerbys betragtninger, at så blev administrationen jo ikke mindre, at det nu ikke er min erfaring, at når der bliver færre sager at administrere, så bliver administrationsarbejdet ikke også mindre. Det

[Handelsministeren.]

vil jeg tro at både hr. Nauerby og jeg har andre erfaringer om, som går i den retning, jeg her beskriver.

Jeg takker for hr. Ingomar Petersens tilslutning.

Jeg synes, jeg skal sige til hr. Stetter, der ikke ville kalde dette for en reform, at det er jeg da ked af, for jeg troede, at hr. Stetter var reformivrig med hensyn til at skabe ordninger med mindre administration. Vi er vist da enige om, at her gennemføres der en lille praktisk reform, der gør tingene nemmere for erhvervslivet og skaber mindre administration i det offentlige.

Jeg skylder den socialdemokratiske ordfører at bemærke, at hendes betragtninger netop understregede fremskridtet ved det her fremsatte. Jeg skal i øvrigt komme tilbage til hendes bemærkninger til sidst.

Hr. Poul Dam havde gjort sig så megen umage med forberedelsen af sit indlæg, at han havde taget sit historiske kendskab til ånden fra Frederik den Sjettes tid med ind i betragtningen, og det skylder vi ham nok tak for, for det lavede da op på debatten. Mere praktisk kan jeg sige, at der er jo altså overordentlig mange brancher, overordentlig mange administrationsgrene, der i modsætning til hr. Poul Dam ved den gennemførte høring har ønsket at markere, at de føler disse regler, som hr. Poul Dam anså for overflødige, for værende fortsat nødvendige.

Jeg takker for tilslutningen fra fru Inger Stilling Pedersen og fra hr. Fuglsang, og så skal jeg specielt om det af fru Dorte Bennedsen rejste spørgsmål sige: fru Dorte Bennedsen har ret i, at Forbrugerrådet og statens husholdningsråd i forbindelse med høringen om dette lovforslag har spurgt til gennemførelsen af forslagene i forbrugerkommissionens betænkning nr. 3, forslag vedrørende et principielt forbud mod uanmodet henvendelse på bopælen, forslag om, at et sådant forbud bør suppleres med lov-hjemmel for, at aftaler indgået i strid hermed ikke er bindende for forbrugeren, og så et forslag, der tager sigte på krosalg og andre aftaler, f. eks. abonnementskontrakter.

Især de sidste betragtninger betyder, at når man vil gennemføre de holdninger, der er kommet enstemmigt til udtryk i Forbrugerrådets betænkning, skal man bevæge sig

uden for området af næringsloven, og det er baggrunden for, at vi ikke har ønsket at foretage en deløsning ved forslag om ændring af næringsloven. Jeg kan dog her oplyse, at jeg gennem et samvirke mellem handelsministeriet og justitsministeriet om betænkningen og dens gennemførelsesmuligheder er vidende om, at justitsministeriet med positivt fortegn arbejder med overvejelser om lovgivningsinitiativ, der i et selvstændigt lovforslag og i en samlet løsning kan skabe en acceptabel løsning på de rejste problemer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Det er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 22. oktober kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Glistrup.*
- 2) *Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.*
- 3) *Spørgsmål til ministrene.*
- 4) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om internationalt udviklings samarbejde.
- 5) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om veterinærvesenet samt om udøvelse af dyrlægegerning.
- 6) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til dræning.

[Formanden.]

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Ophævelse af bestemmelser om bopælspligt og hovederhverv) [af Burgdorf m. fl.]

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 11.44.
